Nakład 30.8?0 egzemplarzy.

Rok IV. Nr. 267. Sosnowiec, niedziela 13 października 1929 roku. Cena numeru 10 groszy.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Prenumerata wynosi miesięcznie zł. 2.00
Adres administracji: Piłsudskiego Nr 8, telefon 4-97, telefon redakcji 6-92, telefon redakcji nocnej i drukarni 4-94.
Konto czekowe P. K. O. Warszawa 65.070

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny i odpowiedzialny: WIKTOR MONSIORSKI.

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 19; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-98; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIERCIE, ul. Piłsudskiego 5, tel. 97; CZELADŹ, Rynek Nr. 8; GRODZIEC. ul. Kościuszki.

Pogłoska o ustąpieniu marszałka sejmu

WARSZAWA, 12. 10. (wł.) Łódzki »Głos Poranny« podaje w formie telegramu swego korespodenta warszawskiego:

»W kołach politycznych szeroko jest komentowany fakt, że marszałek sejmu Daszyński zaniechał wyjazdu do Wilna, dokąd miał się udać w związku z 350 leciem uniwersytetu Stefana Batorego oraz sprowadzeniem prochów Joachima Lelewela. Wprawdzie komunikat rozesłany prasie mówi o przeziębieniu i niedyspozycji marszałka, jednak wszechwładna plotka dopatruje się tutaj choroby politycznej.

Mianowicie mówią o postanowionem już złożeniu urzędu marszałkowskiego przez pos. Daszyńskiego na pierwszem posiedzeniu sejmu, które ma się odbyć w końcu bieżącego miesiąca. Jako bezpośredni powód podają ostatnią polemikę pomiędzy Piłsudskim i Daszyńskim, która zdradziła pewne posunięcia i kroki marszałka sejmu, mające na celu pojednanie izby z rządem Fakty te jednak zostały ujawnione przez marsz. Piłsudskiego w takiej formie, że mogły stworzyć dysonans pomiędzy ciałem poselskiem a jego szefem.

W celu jasnego postawienia sprawy i wyświetlenia sytuacji marsz. Daszyński wbrew opinii swych zwolenników, trwa w niezłomnem postanowieniu złożenia urzędu przewodniczącego izby.«

Delegacja polska u prez. Hoovera.

WASZYNGTON, 11. 10. Uroczystości ku czci Kazimierza Pułaskiego zakończyły się przyjęciem delegacji, przybyłej z Polski, przez prezydenta Hoovera w Białym Domu.

Członków delegacji przedstawił prezydentowi Hooverowi ambasador Filipowicz. Po serdecznem powitaniu prezydent Hoover odfotografował się razem z ambasadorem Filipowiczem, delegacją polską i liczną grupą Polaków amerykańskich.

Następnie odbyło się przyjęcie w ambasadzie polskiej, podczas której ambasador Filipowicz udekorował orderem Polonia Restituta b. komendanta amerykańskiego legjonu, największej organizacji żołnierzy frontowych Stanów Zjednoczonych, Pawła Mac Nutt oraz jego następcę, majora O. L. Bodenhamera.

Prezydent Hoover wysłał do Prezydenta Rzplitej telegram, w którym sławi Pułaskiego jako bohatera walk o wolność i wielkodusznego Polaka, który odważnie i dzielnie walczył w powstaniu, aż do odniesienia śmiertelnej rany. Prezydent Hoover zaznacza, że pamięć o Pułaskim w umysłach amerykanów nigdy nie zaginie.

Altany i dachy przedmieścia Berlina wirowały w powietrzu.

BERLIN, 12. 10. Nad podmiejską miejscowością Berlina Staaken przeszła wczoraj trąba powietrzna, która wyrządziła znaczne szkody.

W ciągu kilku sekund orkan zerwał dachy z około 40 domów Części dachu zostały rozrzucone w promieniu kilkuset metrów. Drzewa owocowe w ogrodach uległy zupełnemu zniszczeniu.

Gwałtowny wir powietrzny unosił w górę całe altany ogrodowe, przenosząc je na inne miejsce i burząc.

Zbrodnicze zamachy na pociągi.

WARSZAWA, 12. 10. (wł.) Dziś znów miały miejsce dwie katastrofy kolejowe, wywołane zbrodniczemi zamachami nieznanych osobników.

O godzinie 8 ej rano zbrodniarze rozkręcili szyny na odcinku Dubrowica — Biała pow. tarnowskiego. Przejeżdżający tędy pociąg mieszany uległ katastrofie, przyczem parowóz, brankard i 3 parowozy zostały rozbite. Maszynista, jego pomocnik i 2 konduktorów odnieśli rany.

W godzinach popołudniowych w odległości 30 km. od Kalwarji niewykryci dotychczas sprawcy podłożyli wielki kamień.

Parowóz pociągu zdążającego do Kalwarji został poważnie uszkodzony.

Przez 4 godziny tor był zatarasowany.

Zamach na Mac Donalda planowali irlandcy nacjonaliści.

LONDYN, 12.10. »Daily Mail« donosi z Waszyngtonu, iż policja amerykańska otoczyła Mac Donalda staranną opieką. Dom, w którym mieszka Mac Donald, znajduje się pod dozorem tylu policjantów, że przypomina kwaterę wojskową. Ostrożność ta jest konieczną, ponieważ przebywające w Ameryce organizacje irlandzkich nacjonalistów groziły Mac Donaldowi zamachem aby w ten sposób wpłynąć na oswobodzenie politycznych więźniów irlandzkich, wtrąconych do więzień angielskich.

Palestyna w oczekiwaniu nowych zamieszek i awantur

LONDYN, 12 10. Koncesje, udzielone żydom przez angielski zarząd Palestyny, w postaci umieszczenia misek do rytualnych ablucyj i innych przedmiotów w pobliżu »ściany płaczu« wywołało silne wrzenie wśród arabów i niezwykle zaostrzyło sytuację.

W związku z nadchodzącym dniem pokuty obawiają się ponownie wybuchu zamieszek i awantur.

Chiny zapowiadają, że jeńców będą traktowali jako bandytów.

CHARBIN, 12. 12. 10. Dyrektor azjatyckiego departamentu w nankińskiem ministerjum spraw zagranicznych, oświadczył dziennikarzom charbińskim, iż rząd chiński nie uznaje, aby między Rosją Sowiecką a Chinami istniał stan wojny. Wobec tego stałe napady oddziałów bolszewickich na terytorium chińskie stanowią objaw zwykłego bandytyzmu.

Chińskie władze wojskowe otrzymały polecenie, aby traktowały wziętych do niewoli jeńców bolszewickich jako bandytów, dla których jedynym wymiarem kary może być kara śmierci.

Polak pretendentem do spadku po papieżu Piusie IX.

ŁÓDŹ, 12. 10. W Barcelonie ma się wkrótce rozpocząć proces o spadek po papieżu Piusie IX — który bardzo poważnie zahacza o Polskę.

Chodzi tu o wielką posiadłość ziemską wraz z pięknym zamkiem wartości 6 miljonów pesetów.

Papież Pius IX urodził się w r. 1792 w miejscowości Senegalia we Włoszech i zmarł w 1879 r. w Rzymie. Przed wstąpieniem na tron św. Piotra nazwisko Piusa IX brzmiało hr. Giovanni Maria Mastei Feretti.

W Barcelonie mieszkała jego siostra Marja Mastei della Feretti, która zmarła wcześniej od papieża. Po zostałym po niej majątkiem administruje rząd hiszpański.

Jeszcze podczas wojny ukazał się edykt, na mocy którego sąd w Barcelonie wzywał krewnych papieża, aby zgłosili się po spadek. Na edykt ten odpowiedziała pewna kobieta z Czerniowic, która jest wnuczką siostry papieskiej. Szczęśliwa spadkobierczyni nie znajduje się chwilowo w świetnej sytuacji materjalnej. Po wielu mozolnych poszukiwaniach— udało się jej zdobyć potrzebne dokumenty, stwierdzające, iż ma prawo do spadku po Piusie IX. Zdawało się, że jest ona jedyną spadkobierczynią.

Obecnie jednak dokonano nowego sensacyjnego odkrycia, okazało się bowiem, że w Polsce znajduje się osoba, która rości sobie również prawo do spadku.

Przed kilkoma dniami do adwokata dr. Nawarskiego w Łodzi nadeszło pismo jednego z jego przyjaciół, pewnego starosty w Małopolsce, który wskazując na swe pokrewieństwo z papieżem, prosi go o zajęcie się sprawą spadkową.

Starosta donosi, że jeden z jego przodków, mianowicie Anna z Francolinów Feretti, jak wskazują metryki i zapiski rodzinne jest albo siostrą, albo ciotką papieża.

Adw. Nawarski zwrócił się do konsulatu polskiego w Barcelonie celem stwierdzenia jakości spadku i biegu sprawy spadkowej oraz doniósł równocześnie o istnieniu w Polsce drugiej linji spadkobierców, która ubiega się o spadek.

Parszywe owce w szeregach łódzkiego nauczycielstwa.

Trzej pedagodzy za pieniądze przemycali uczniów przy egzaminach.

W Łodzi wykryto niezwykle przykrą aferę maturalną, w którą zamieszani są trzej nauczyciele państwowego gimnazjum im. Mikołaja Kopernika.

Podczas składania egzaminów w ostatnim roku szkolnym przed komisją państwową w gmachu gimnazjum humanistycznego towarzystwa szerzenia oświaty wśród żydów wielu z pośród absolwentów szkół wieczorowych przepadło.

Do władz zgłosiła się delegacja rodziców, która oświadczyła, że dzieci ich, mimo, iż były dobrze przygotowane, egzaminu nie zdały ,ponieważ nie mogli opłacić jednego z nauczycieli.

Nauczyciel tym jest Jan Sęczkowski, który przemycał uczniów przez egzamin przy pomocy nauczycieli Wiesława Pawłowskiego i Zygmunta Kamińskiego.

Sęczkowski udzielał eksternistom lekcyj ,ucząc ich w kompletach, składających się z 5 do 10 osób i pobierał od każdego ucznia po 20 do 40 złotych za godzinę.

Prof. Kamiński, który zasiadał w komisji egzaminacyjnej, w porozumieniu z Sęczkowskim zadawał uczniom tylko te pytania, które były umówione między obu nauczycielami. Pawłowski zaś odgrywał rolę pośrednika między uczniami a wspólnikami.

Władze przystąpiły do przeprowadzenia śledztwa.

Podczas rewizji u Sęczkowskiego znaleziono kalendarz z nazwiskami uczniów, należących do jego kompletów.

Kuratorjum w porozumieniu z urzędem prokuratorskim zawiesiło wszystkich trzech nauczycieli w czynnościach urzędowych.

Prymas ks. kardynał Hlond na Kresach Wschodnich.

WILNO, 12. 10. Przebywający w Wilnie w związku z uroczystościami jubileuszowemi U. S. B. J. E. prymas ks. kardynał Hlond od jechał wczoraj wieczorem samochodem do Grodna, skąd następnie udaje się do Różanegostoku, gdzie zwiedzi zakład O.O. Salezjanów.

Z Różanegostoku ks. Prymas wyjedzie do Goniądza i Białegostoku, a następnie do Warszawy.

Carskie miliony w rękach białogwardzistów.

Konflikt dyplomatyczny o wydanie depozytu z banku w Tokio

BERLIN, 11.10 Ambasadzie sowieckiej w Tokio wydarzył się niebywały wypadek, nie notowany dotychczas w historji dyplomacji, który zapewne nie pozostanie bez wpływu na stosunki japońsko sowieckie.

W jednym z banków japońskich zdeponowana była w swoim czasie przez b. carską ambasadę suma półtora miljona jenów (około 6 milj. złotych).

Rząd sowiecki oddawna starał się o wypłacenie tej sumy poselstwu sowieckiemu, wreszcie rząd japoński udzielił swej zgody i bank otrzymał zlecenie wypłacenie tej sumy pełnomocnikowi poselstwa, który istotnie zgłosił się w banku celem podjęcia depozytu

Dyrekcja banku oświadczyła jednak, iż depozyt poprzedniego dnia wypłacony został pułkownikowi Podtiaginowi, b. attache wojskowemu rządu carskiego w Tokio.

Podtiagin przekazał tę sumę atamanowi Siemionowowi, znanemu wodzowi rosyjskich oddziałów wojskowych, walczących z Sowietami w Mandżurji.

Suma ta ma być zużyta na cele walki zbrojnej przeciwko Sowietom.

Ogólnie przypuszczają, że podjęcie tej sumy nie mogło dojść do skutku bez cichego współdziałania japońskich czynników decydujących.

Poseł swiecki w Tokio, Trojanowskij, zgłosił u rządu japońskiego energiczny protest, żądając pokrycia strat.

Trocki u nóg Stalina.

BERLIN, 12. 10. Miedzy Trockim a większością jego zwolenników w Niemczech pod przewodnictwem Urbahnsa doszło do zerwania.

W liście z Konstantynopola z dnia 25 września, skierowanym do Rakowskiego i jego towarzyszy Trocki oświadczył się za ich deklaracją z dnia 22 sierpnia, w której proszą o przyjęcie z powrotem do partji.

W liście tym Rakowski, Cassior i Oleneczaw stwierdzają, że istniejące jeszcze różnice zdań między nimi a partją nie uzasadniają ich dalszej abstynencji i oświadczają gotowość podporządkowania się dyscyplinie partyjnej.

Na gruncie tej deklaracji stanęło z początkiem września 400 opozycjonistów z 85 obozów koncentracyjnych.

Trocki wezwał równocześnie swoich zwolenników do przyłączenia się do jego kroku.

Biesiedowski wytacza komunistom proces

PARYZ, 12. 10 Rząd sowiecki, obawiając się ujawnienia stosunków, panujących w ambasadzie sowieckiej w Paryżu, wbrew początkowym zapowiedziom i oskarżeniom pod adresem radcy Biesiadowskiego, zrzekł się wytoczenia przeciw niemu procesu.

Wobec tego przedstawiciel prawny Biesiedowskiego, ślepy poseł Scapini, występuje na drogę prawną przeciwko komunistycznemu dziennikowi »Humanite« o oszczerstwo, aby w ten sposób przeforsować wyjaśnienie całej sprawy Biesiedowskiego.

WŁAMANIE DO KASY POLITECHNIKI LWOWSKIEJ.

LWÓW, 12. 10. Nocy wczorajszej nieznani sprawcy włamali się do kwestury politechniki lwowskiej

Złoczyńcy rozbili kasę, która zawierała gotówkę, depozyty wekslowe i rozmaite dokumenty. Zabrali tylko ze środkowej przedziałki kasy 8.500 złotych w gotówce, natomiast pozostawili drogocenną miskę platynową, wartości 80.000 złotych.

Kasiarze nie otworzyli również górnej skrytki, w której znajdowało się 16.000 zł.

Masowe morderstwa agitatorek komunistycznych w Rosji.

RYGA, 12. 10. W Moskwie odbył się kongres kierowników propagandy ruchu komunistycznego wśród kobiet.

Ze sprawozdań odczytanych w czasie zjazdu wynika, że w krajach, zamieszkałych przez ludność wyznania mahometańskiego, zwrasta z każdym rokiem liczba mordowanych komunistek.

W republice Uzbeckiej zamordowano w 1927 r. 48 agitatorek komunistycznych, w 1928 r. — 310, a zaś w roku bieżącym do 1 października 335.

Pogrzeb ś. p. Jacka Malczewskiego.

KRAKÓW, 12. 10. (wł.) Dziś odbył się w Krakowie pogrzeb znanego artysty malarza ś. p. Jacka Malczewskiego. Mimo chłodnego dnia i deszczu w pogrzebie wziął udział 40 tysięczny tłum, rekrutujący się z dzieci szkół średnich, korporacyj, organizacyj, artystów malarzy, plastyków i t. d.

W chwili, gdy trumna ze zwłokami Wielkiego Męża znalazła się obok Wawelu, roziegł się potężny dzwon Zygmunta, któremu wtórowały pomniejsze dzwony.

Uroczystość pogrzebowa miała charakter manifestacji na cześć zmarłego.

W kościele na Skałce wygłosił przemówienie p. minister Czerwiński, podnosząc talent i zasługi Wielkiego Artysty, poczem trumnę, okrytą sztandarem narodowym wniesiono do podziemi kościoła.

Dzik księcia pana.

Sny o sławie dobroczyńcy i społecznika.

Jeden z przedstawicieli w Polsce rodu książęcego postanowił wzbogacić ogród zoologiczny w Warszawie ku chwale swego nazwiska

okazem młodego dzika.

Wystosował więc książe pan piękny list do zarządu ogrodu zoologicznego, w którym w słowach pełnych zrozumienia dla własnej ofiarności i pięknego czynu, podarował ogrodowi dzika i poprosił o wydelegowanie kogoś po zwierza, prosząc równocześnie

o honorowy bilet

na stałe dla siebie i rodziny, upoważniający do zwiedzania ogrodu o każdej porze dnia i roku. Życzeniu stało się naturalnie zadość. Wysłannik ogrodu zameldował się po podróży natychmiast u społecznie usposobionego arystokraty, podziękował za dar, wręczył bilet „honorowy" i poprosił o dzika.

Książę wyraził jednak jeszcze jedno skromne życzenie. Musi mianowicie być umieszczona na klatce dzika w ogrodzie

tabliczka,

sławiąca dar i objaśniająca jego książęce pochodzenie.

Co było robić? Wysłannik obiecał spełnić wolę ofiarodawcy, lecz jakież było jego zdumienie gdy

ujrzał owego dzika!

Było to nędzne maleńkie bydlątko, ze skórą straszliwie zjedzoną przez

insekty

i ledwo trzymające się na nogach.

Trudno, gdy się już przyjechało — trzeba brać pański dar!

Nie zdążono jednak dziczka przetransportować do Warszawy,— gdyż w drodze z wycieńczenia i ran, zadanych mu przez żarłoczne pchełki

zdechł.

Znakomity ród książęcy nie będzie mógł wobec tego korzystać z biletu honorowego, ni cieszyć się z tabliczki na klatce, która na wieki miała głosić sławę niezwykłego uspołecznienia księcia pana

Historyczna zasługa Kazimierza Pułaskiego.

Wojenny żywot 32-letniego Kazimierza Pułaskiego, to jeden z najwspanialszych rapsodów bohaterstwa, jakie znają rycerskie dzieje narodu polskiego, walczącego o swoją wolność.

Skończył 19-ty rok życia, gdy sformował pierwszy hufiec do walki z najeźdźcą moskiewskim jeszcze przed utworzeniem konferencji barskiej; 20 lat zaś mając, był już regimentarzem konfederackim w klasztorze berdyczowskim.

Zawsze jako dowódca, nigdy jako podwładny, przemierzył ginącą politycznie Polskę wszerz i wzdłuż na czele partyzanckich oddziałów, zwyciężając lub przegrywając, nigdy jednak nie ulegając.

Pobity pod Barem i wzięty do niewoli, rychło z niej się wydobywa, aby na Wołoszczyźnie formować nową partyzantkę, przerzucić się następnie pod Kraków ,a gdy tam się nie wiodło, wojować nad Dniestrem, przenieść następnie teren operacyjny na Litwę, schronić się na krótko po niepowodzeniach na Węgry, obrać wreszcie jako strategiczną bazę Częstochowę, zamknąć się w niej jak w twierdzy i wytrwać nieugięcie aż do upadku konfederacji.

I znowu, ani chwili spoczynku. Wyprawa do sprzyjającej nam Turcji, aby od południa dalekiego rozpalić na nowo ruch wyzwoleńczy a gdy pokój w Kuczuk Kaniaradżi plany te unicestwił i uniemożliwił jakiekolwiek próby powstańcze, przeniesienie po chwilowym pobycie we Francji za namową Franklina swego nieugaszonego pragnienia walki z zaborcą i prześladowcą na obcy teren i o obcą wolność.

Ledwie stanął na ziemi amerykańskiej, natychmiast po złożeniu kongresowi wypracowanego na okręcie memorjału bojowego ,znajduje się już w szeregach walczących, jako brygadjer, generał, dowódca i „ojciec“ — jak go historyk amerykański nazywa — „jazdy amerykańskiej“.

Dwa lata, od jesieni 1777 r., walczy bez wytchnienia, naprzód jako ochotnik, potem jako dowódca Legjonu, kończąc pełny chwały, młodzieńczy żywot w beznadziejnie ryzykanckim szturmie na redutę Spring Hill koło Savannah, ugodzony śmiertelnie pociskiem armatnim równo lat temu 150, w dniu 9 października 1779 roku.

Oto jest żywot rycerza niezłomnego, jakich niewielu w dziejach swych liczą narody.

Ale ofiara Kazimierza Pułaskiego, złożona na ołtarzu cudzej wolności, nie miała przejść jedynie jako czcigodny inwentarz wszysko notującej historji.

Po latach 130-tu wykuty miał zostać realny kapitał z tej pracy i z tej krwi, którą Pułaski pod Savannah za amerykańską wolność przelewał.

Jakież ułatwienie znalazła propaganda polska w Ameryce czasu wojny, gdy mogła decydującemu o politycznych wynikach wojny Waszyngtonowi wskazywać na pomniki Kościuszki i Pułaskiego współtwórców wolności amerykańskiej?!

A z drugiej strony, któż zaprzeczy, że zarówno w wielkiej akcji humanitarnej Hoovera ,jak przedewszystkiem w życzliwej Polsce polityce głównego aktora pokojowej konferencji wersalskiej Wilsona, obok objektywnych racyj merytorycznych, nieśmiertelny odgłos ofiary polskich towarzyszy Waszyngtona, stał się żywym współczynnikiem i motorem wilsonowskiego idealizmu, spłacającego historyczny dług, zaciągnięty przez Amerykę w 18-em stuleciu.

Dziś w obliczu 150-tej rocznicy rycerskiego zgonu Kazimierza Pułaskiego, tę właśnie historyczną żywą zasługę wobec Polski bohatera z pod Savannah podnieść i uczcić sie godzi.

Nie możemy śmiertelnych szczątków rycerza — tak jak innych wielkich mężów naszych ostatniemi czasy — przenieść i złożyć w łonie wolnej już i tą wolnością radosnej ziemi polskiej. Kości bohatera zmienione w atomy, kołyszą wieczyście ruchliwe fale Pacyfiku, które je wchłonęły lat temu 150.

Niemniej przeto pamięć narodu polskiego o Kazimierzu Pułaskim, spieszy dziś poprzez te fale, aby wespół z przedstawicielami państwa odrodzonego, obwieścić światu, iż bezcenna krew bohatera, która użyźniła pod wolność ziemię największego współcześnie mocarstwa, była także posiewem, z którego po wiekach wyrosło życie niepodległej Polski.

Zarząd Główny Polskiego Związku Zawodowego Pracowników Przemysłowych i Handlowych w Sosnowcu wzywa wszystkich członków do jaknajliczniejszego udziału w pogrzebie

ś. p. Władysława Grabiańskiego

b. wiceprezesa Zarządu Głównego i pierwszego chorążego Związku.

Zbiórka wszystkich członków w lokalu Związku w Sosnowcu ul. Warszawska Nr. 22 w niedzielę dnia 13 bm. o godzinie 15 ej, skąd ze sztandarem uczestnicy udadzą się na pogrzeb:

Kopalnie nafty w woj. kieleckiem.

Poszukiwania dały pomyślne wyniki.

W poniedziałek, dnia 14 b. m. a więc jutro wyjeżdża w kieleckie specjalna komisja z zastępcą naczelnika wydziału naftowego w ministerjum przemysłu i handlu, inż. Wranglem na czele, w celu ostatecznego ustalenia miejsca na ustawienie szybu do wierceń próbnych w poszukiwaniu nafty.

W woj. kieleckiem, zwłaszcza w okolicach Wójczy w pow. stopnickim, oddawna zauważono ślady, wskazujące na obecność ropy naftowej. Przeprowadzone przez specjalnie delegowanego z ramienia Instytutu Geologicznego geologa Czarnockiego poszukiwania dały pomyślne rezultaty.

Po ustaleniu miejsca, szyb będzie wkrótce ustawiony i wiercenia poszukiwawcze rozpoczęte będą jeszcze w roku bieżącym. W kołach fachowych liczą się z możliwością odkrycia w Kieleckiem poważnych zasobów nafty.

Czy komisja wodna interesowała się kiedy Silnicą w Kielcach.

Przez centrum miasta w poprzek ulicy Sienkiewicza przepływa — mówiąc ściśle przewala się wskutek gęstości nieokreślonej cieczy — mała rzeczka Silnica.

O „dobroczynnych“ skutkach tej „ozdoby“ miasta możnaby pisać całe tomy.

Smrodliwy ten kanał, nieuregulowany, obrośnięty chwastem nazwany rzeką szczególnie w porze wieczornej daje się porządnie we znaki okolicznym mieszkańcom.

Płynąca podczas dnia czarna o mozliwej gęstości ciecz, z nadejściem niemal każdego wieczoru zamienia się w gęstą żółtawą masę, która swą specyficzną wonią zatruwa całe miasto

Można sobie wyobrazić życie ludzi, mieszkających nad tą „rzeką“.

Jeszcze jako tako jest w porze zimowej, z nadejściem jednakże upalnych dni letnich zamieszkiwanie tych domów jest formalną niemożliwością.

Wszystkie domy położone po obu stronach Silnicy, wszystkie fabryczki, a nawet dalej położone budynki ,jak hotele: Versal i Brystol są skanalizowane z rzeką.

Na dobitkę tego mieszkańcy nadbrzeżni, wrzucają do rzeki wszelkiego rodzaju odpadki, przez co potęgują katastrofalny wprost stan rzeczki, czyniąc ją jednym na całej długości wielkim rynsztokiem — kloaką.

Stan ten dłużej trwać nie może. Coraz częstsze i coraz liczniejsze skargi mieszkańców powinny nareszcie wywołać jakaś reakcję

Magistrat winien w jaknajkrótszym czasie dołożyć wszelkich starań, by doprowadzić rzeczkę do możliwego wyglądu.

Ciekawa rzecz, czy komisja wodna interesowała się kiedykolwiek stanem Silnicy? Należy jednakże przypuszczać wobec takiego stanu, że nie....

„Miasto wojewódzkie, miasto z ludnością z górą 50 tysięcy takich „ozdób“ mieć nie może.

Komunikat komitetu tygodnia dziecka w Sosnowcu

Od dnia 13 do 20 października r. b. trwać będzie tydzień, poświęcony dziecku i matce.

W ciągu tego czasu winniśmy wszyscy zwrócić uwagę na sprawę wychowania naszych dzieci, na sprawę doli dziecka w chwili obecnej, na warunki w jakich ono żyje na obowiązki jakie mamy wobec dzieci — przyszłości narodu.

Komitet tygodnia zwraca się z prośbą do społeczeństwa, ażeby tydzień był rzeczywiście tygodniem serdecznej łączności między światem dorosłych a światem dzieci, by w tym czasie rodzice obdarzali swoje dzieci najtkliwszem uczuciem, by zastanowili się nad tem, czy obowiązki swoje jako wychowawców należycie wobec nich wykonali i by refleksje uczucia, jakie zostaną w tygodniu dziecka wzbudzone, przerodziły się z okresu tygodniowego w okres bezterminowy stały.

Program tygodnia jest następujący:

1) Odczyty w szkołach wygłoszą lekarze szkolni,

2) Wystawy sklepowe zostaną odpowiednio udekorowane,

3) Dla przedszkoli odbędzie się dnia 16 od godz. 4 — 6 przedstawienie w sali na Pogoni i dnia 17 od godz. 4 — 6 w sali Seminarjum Naucz. na Wawelu.

4) w niedzielę, dnia 13 dla starszych oddziałów szkół powszechnych o godz. 3 po poł. zostanie wystawiona w teatrze miejskim komedja „Dożywocie“,

5) we wtorek 15 i w środę 16 w kinie „Zagłębie“ zostaną wyświetlone filmy propagandowe dla młodzieży w czasie od 10 — 2 i pół,

6) w niedzielę 20, o godz. 3-ej po poł. odczyt i film w kinie „Zagłoba“ dla matek.

Pozatem w ciągu tygodnia odbywać się będą zbiórki uliczne, sprzedaż nalepek, znaczków i t. p. na cele opieki nad ubogiemi dziećmi.

Za komitet:
(—) dr. J. Marczyński,
przewodn tyg. dziecka w Sosnowcu.
(—) Juljan Pawłowicz,
zastępca przewodniczącego.

KRONIKA.

KALENDARZYK.

Październik 13 Niedziela	Dziś: Edwarda Kr. W. Jutro: Kalik'sta P. M. Wschód słońca: 5.56 Zachód „ 16.50

RADJO.

WARSZAWA.

Niedziela, 13 października.

10.15. Naboż. z Bazyliki Wil.
11.56. Sygnał czasu w Warsz. Obserw. Astronom., hejnał z Wieży Marj.
12.10. Poranek symfoniczny Filharmonji Warzawskiej.
14.00. Odczyt rolniczy.
14.20. Muzyka.
14.30. Odczyt rolniczy.
14.50. Muzyka a) Z. Noskowski: Po[illegible], b. Fr. Chopin: Largo z sonaty wiolonczelowej.
15.00. Odczyt rolniczy.
15.20. Koncert
16.00. „Jak doszli do majątku sławni [illegible]“.
16.55. Muzyka płyt gramof.
w Palestynie“.
17.15. „Z życia Szopena“.
17.40. Koncert.
19.00. Rozmaitości.
19.25. Feljeton p. t. „Jak się chwyta fale komedjowe życia“..
19.40. Odczytanie programu na dzień następny, oraz wiadomości bieżące.
19.56 Sygnał czasu z Obserw. Astronom. w Warsz.
20.00. Słuchowisko pogodne z Krak.
20.30. Koncert.
21.10. Kwadrans literacki.
21.20. Dalszy ciąg koncertu.
22.00. „Wrażenia z Lourdes“.
22.20. Kom.: polic., sport., nadpr.
22.25. „Z dymkiem papierosa“.
22.35. Kom. PAT.
23.00. Muzyka tan. z „Oazy“.

KATOWICE.

Niedziela, 13 października.

10.15. Transm. naboż. z Klasztoru O. O. Franciszkanów w Panewnikach Ligocie (Śląsk).
11.58. Transm. z Warsz.
1520. Z cyklu wykładów religijnych. „Obowiązki rodziców i domu rodzicielskiego“.
15.40. Włosik „Ogrodnik śląski“.
16.00. Koncert.
17.00. „Nawożenie łąk i pastwisk“.
17.20. „Na szachownicy“.
17.40. Koncert Reprezentacyjnej orkiestry Policji Państwowej w Warsz.
19.00. Rozmaitości.
19.25. Kazimierz Rutkowski, art. malarz: „Polska jesień“.
19.58. Sygnał czasu z Obserw. Astronom. w Warsz.
20.00. Słuchowisko pogodne z Krak.
20.30. Koncert wieczorny z Pozn.
21.05. Kwadrans lit. z Warsz.
21.20. Dalszy ciąg koncertu z Pozn.
22.00. Transm. z Warszawy.

Co wyswietlają kina:

Kino „Wawel“ »ZAKAZANA KOBIETA«

Kino „Momus“ Od piątku »Spowiedź Uczciwej Kobiety« z Polą Negri.

Teatr w Katowicach

Niedziela, 13 bm. „Poranek taneczny Krysi Lewandowskiej“ o godz. 11.30, o godz. 3.30 pop. „Halka“, o godz. 7.30 wieczorem „Proces Mary Dugan“.

Poniedziałek 14 bm. „Stary kawaler“

Wtorek, 15 bm. „Legenda Bałtyku“

Ogólna.

(o) **Kurs dla inspektorów szkolnych.** Ministerjum oświaty otwiera w dn. 25 b. m. pierwszy 2 miesięczny kurs dla inspektorów szkolnych. Kurs odbywać się będzie w Warszawie w wolnej wszechnicy polskiej pod kierunkiem profesora dr. M. Grotowskiego.

Program kursu, prowadzonego częściowo metodą seminaryjną, częściowo przy pomocy wykładów, obejmie cykl zagadnień następujących: dziecko i opieka wychowawcza nad niem, praca szkoły, współpraca inspektora z nauczycielem, zagadnienie organizacji szkolnictwa powszechnego, szkoła powszechna i inspektoraty szkolne, a prace oświatowe i kulturalne na terenie powiatu.

Na kursie przewidziany jest udział 33 inspektorów szkolnych lub ich zastępców.

Nowoczesna piekarnia mechaniczna w Czeladzi.

Piękna inicjatywa winna być wzorem dla innych.

Inicjatywa rządu, skierowana do mechanizacji piekarni i zaopatrzenia ludności w zdrowy i smaczny chleb, zaczyna znajdować coraz większe zrozumienie wśród piekarzy. Dowody tego zrozumienia widzimy w Czeladzi.

Trzech fachowców — piekarzy FR. GRZĘBA, FR. JURKIEWICZ i EFR. KLAJMAN, posiadający własne drobne warsztaty pracy, zrozumieli, że w tych warunkach na dalszą metę należycie nie będą mogli pracować, ani rozwijać swych zakładów. Zamiast więc biadać nad swą niedolą i sarkać na rząd, że im zamknie warsztaty pracy, jako nie nadające się dla wyrobu chleba, postanowili własnym kosztem wybudować piekarnię mechaniczną, odpowiadającą wszelkim wymaganiom hygjeny i nowoczesnej technice piekarskiej.

Bez zwłoki, nie oglądając się na pomoc rządu, zgromadzili swe drobne oszczędności i przystąpili do pracy. Plany budowy, projekt budynku i wykonanie powierzone zostało znanej dobrze na terenie Zagłębia firmie budowlanej

A. LUFT i S-KA, SOSNOWIEC, JASNA 8.

W parę miesięcy później czeladzianie mieli możność podziwiać przy ul. Milowickiej jednopiętrowy obszerny gmach, o nader estetycznym wyglądzie zewnętrznym.

Dzięki wytężonej pracy właścicieli piekarni oraz staraniom

FIRMY LUFT i S-KA

w szybkiem tempie przeprowadzono wszelkie potrzebne urządzenia wewnętrzne. W wielkiej i jasnej sali zainstalowano odpowiednie maszyny do czyszczenia mąki, przerabiania ciasta i t. p. Nowoczesne te urządzenia pozwalają wypiekać chleb, dający gwarancję całkowitej czystości, a przedewszystkiem zdrowy i smaczny.

Czeladzka piekarnia mechaniczna ma za zadanie przedewszystkiem aprowidować miasto Czeladź oraz sąsiednie wsie i kolonje robotnicze.

W tych dniach piekarnia ta została całkowicie wykończona i rozpoczęto próbny wypiek. Właściciele piekarni, jako fachowcy sami zakasali rękawy i stanęli do pracy.

Ukazanie się w sprzedaży chleba z piekarni mechanicznej wywołało wśród ludności duże zadowolenie i wielki popyt. To też już w pierwszych dniach swej czynności musiano przystąpić do wypieku poza chlebem również bułek i ciastek. O pięknym wyglądzie i doskonałym smaku pieczywo czeladzkiej piekarni mechanicznej już wstępnym bojem zdobyło sobie rynek Czeladzi i okolic, a nawet po części wysyłane jest na Śląsk, ciesząc się wszędzie uznaniem ludności.

Ta piękna inicjatywa powołania do życia piekarni mechanicznej w Czeladzi powinna być wzorem dla innych piekarzy Zagłębia Dąbrowskiego, którzy zamiast sarkać na władze, że im zamykają niechlujne warsztaty, winni wiedzieć, że dążeniem rządu i społeczeństwa jest nie walka z piekarzami, lecz z ich niechlujstwem i oporem przed mechanizacją warsztatów pracy.

Tym trzem ludziom, którzy, nia bacząc na trudy i przeciwieństwa, pokazali, że przy dobrej woli można wiele zdziałać, — należy się pełne uznanie i życzyć im należy jaknajpomyślniejszego rozwoju stworzonej przez nich placówki.

Dodać należy, że dużą zasługę przy budowie piekarni mechanicznej położyła również, powszechnie ceniona w Zagłębiu i

ZNANA ZE SWEJ SOLIDNOŚCI FIRMA LUFT i S-KA,

a finansowego poparcia udizeliły: powiatowa kasa oszczędności w Będzinie i bank Zagłębia w Sosnowcu.

Chciał zasztyletować policjanta

Krwawa awantura w Gołonogu.

Onegdaj wieczorem w Gołonogu miała miejsce krwawa awantura. Bracia Szczepan i Bolesław Kaczmarczykowie oraz Roman Miodek podpiwszy sobie należycie wyszli na ulicę i poczęli zaczepiać przechodniów.

Szczepan Kaczmarczyk uzbrojony w tęgą pałę, a Miodek i Bolesław Kaczmarczyk ze sztyletami w dłoni, przy akompanjamencie dzikich wrzasków, rzucali się na spokojnych przechodniów, którzy w panicznym strachu kryli się do bram domów.

O występach tych bohaterów zawiadomiono policję.

Przybyły na miejsce posterunkowy jął uspakajać awanturników. Skutek jednak był wręcz odwrotny.

Miodek ze sztyletem w ręku rzucił się na policjanta, usiłując zadać mu cios w piersi.

W obronie własnej policjant dobył szabli i ciął nią w rękę napastnika.

Pozostali widząc, że to nie przelewki pomaszerowali już spokojnie na posterunek.

Rannego Miodka, po nałożeniu mu opatrunku, osadzono w areszcie.

Strzały na zabawie weselnej.

Z sądu okręgowego w Sosnowcu.

W dniu 11 października r. b. sąd okręgowy w Sosnowcu rozpoznawał sprawę z oskarżenia dwuch braci Jana i Piotra Kramarczyków, oskarżonych: pierwszy o usiłowanie zabójstwa żołnierza Kazimierza Taborka, a drugi o podżeganie do tego zabójstwa.

Zajście miało miejsce we wsi Łęce, na weselu u Grzegorza Wyłupka. Taborek, wraz ze swym towarzyszem Antonim Wójcikiem przyszli nieproszeni na to wesele i wszczęli awanturę, przyczem Taborek wyjął bagnet i groził pozbawieniem życia, każdemu, kto się zbliży.

Wśród gości weselnych powstał popłoch i wtedy Piotr Kramarczyk rzucił w Taborka miednicą i począł wyrazami „strzelaj“, namawiać brata Jana do zabójstwa. Jan Kramarczyk wyjął z kieszeni rewolwer i dwukrotnie strzelił do Taborka.

Sąd okręgowy na wczorajszem posiedzeniu zbadał 20 świadków, między innemi Taborka i rannego wtedy Mosura, którzy ustalili okoliczności zajścia i wrogi stosunek głównego świadka w tej sprawie Wójcika do Kramarczyków.

Bronił obydwuch oskarżonych z wyboru adwokat Henryk Busz, który niedawno przeniósł swoją kancelarję do Sosnowca.

Sąd okręgowy obydwuch oskarżonych uniewinnił, podzielając wywody obrony, że nie było motywu zabójstwa, nie został ustalony kierunek strzałów, a jeno chęć pogrążenia w nieszczęście Kramarczyków przez wrogo usposobionych do nich braci Wójcików.

Z Kielc

(k) **Rozwiązanie zarządu kasy chorych.** Okręgowy urząd ubezpieczeń we Lwowie rozwiązał władze kieleckiej kasy chorych, a komisarzem rządowym mianował p. Kazimierza Kauckiego, dotychczasowego komisarza kas chorych z Bochni i Tarnobrzegu.

(k) **Sprawa wyjazdu p. wicewojewody dr. Dziadosza.** Jak już donosiliśmy p. wojewoda dr. Dziadosz został przeniesiony na takież same stanowisko do Krakowa. Jak się dowiadujemy p. wicewojewoda dotychczas jeszcze oficjalnego pisma o przeniesieniu nie dostał. Należy się spodziewać, że sprawa ta zostanie załatwiona w najbliższych dniach.

(k) **Dlaczego fabryka „Marmury“ jest nieczynna?** Niejednokrotnie poruszana przez nas sprawa niewypłacania robotnikom w fabryce „Marmury“ w tym miesiącu doszła do przełomowego punktu.

Kiery po pierwszym robotnicy nie otrzymali zapłaty, wybuchł strajk.

Fabryka od kilku tygodni stoi bezczynna. Dyrekcja fabryki tłumaczy się że z braku pieniędzy nie może uruchomić przedsiębiorstwa.

Jako powód braku gotówki, fabryka podaje niewypłacalność swych dłużników, do których w pierwszym rzędzie zalicza rząd, który winien jest firmie 110.000 tysięcy zł. za roboty, prowadzone przy gmachu sejmowym.

Jaja kieleckie w Zagłębiu. Ekspozytura skupu jaj w Kielcach Związku Spółdzielni Spożywców R. P. rozumiejąc potrzeby mieszkańców Zagłębia, otworzyła swój skład hurtowy w Sosnowcu i dostarcza jaja świeże po cenach niżel rynkowych.

Zamówienia można kierować pod adresem, Sosnowiec, Dzika L. 8 tel. 4.45.

Sprzedaż detaliczna odbywa się we wszystkich sklepach Powszechnej Spółdzielni Spożywców w Sosnowcu i Będzinie. Jaja będą sprzedawane przez cały rok bez przerwy gdyż własna chłodnia w Kielcach zapewnia w sezonie zimowym stałą dostawę dobrych jaj.

(k) **Ciekawy pokaz ataku piechoty pod osłoną dymów.** W ubiegły piątek, w szóstym dniu tygodnia lotniczego na polach pod Kadzielnią o godz. 4 popopołudniu odbył się przy współudziale licznej publiczności ciekawy pokaz ataku piechoty na front nieprzyjacielski pod osłoną dymów.

Kompanja 4 p. p. w pełnym rynsztunku, otoczona kłębami zasłaniających ją dymów, improwizowała atak w tyraljerze na pozycję nieprzyjacielskie.

Pokaz udał się w zupełności i wypadł wspaniale.

(k) **Ciekawy nadprogram w kinie Palace.** Dnia 5 b. m. w kronice kieleckiej ukazała się notatka pod powyższym tytułem. Jak się dowiadujemy p. Ż. przybyła do kina w towarzystwie swej znajomej, cieszącej się ogólnym szacunkiem p. K., którym towarzyszył p. W. Przyczyna zajścia wynikła na innem tle, niż o tem poprzednio z pozorów można było sadzić.

(k) „Ostatni syn". Prawdziwą ucztą artystyczną dla stałych bywalców kina jest obecnie wyświetlany w „Czwarta ku" potężny amerykańskiej wytwórni film p. t. „Ostatni syn".

Groza i potworność ubiegłej wielkiej światowej wojny, która pochłonęła mil jony ofiar, z przedziwną realnością, w doskonałem ujęciu i mistrzowskim zastosowaniu i rozmieszczeniu poszczegól nych scen jest żywo odmalowana na tym obrazie.

Gra Margarety Mann w roli matki, której moloch wojny zabrał 3 synów test wprost niedoścignioną. Gradacja cierpień nieszczęśliwej kobiety — mat ki i scena spotkania się na polu bitwy dwuch braci, walczących w przeciwnej stronie, wywiera na widzu niezapomnia ne wrażenie.

(k) Spalile się dziecko. We wsi Sudo łek, pow. miechowskiego, spalił się dom mieszkalny i stodoła Sobeckiego Toma sza. W czasie pożaru spalił się 5-letni syn Wojciecha Baranka, który tam mieszkał. Szkoda ogólna wynosi 20.970 zł. Przyczyna pożaru — nieostroż ne obchodzenie się z ogniem.

(k) Znalezione zwłoki. Dnia 9 b. m. niejaki Tkaczyk Jan, zam. we wsi Ostra Górka, pow. włoszczowskiego zna lazł w lesie obok wsi Ostra Górka leżące w błocie zwłoki mężczyzny, będą ce w zupełnym rozkładzie. Przy zwłokach nie znaleziono żadnych dokumentów stwierdzających tożsamości osoby. Dochodzenie prowadzi się.

Z sądu okręgowego w Kielcach.

POMYSŁOWY SZANTAŻYSTA

W sądzie okręgowym w Kielcach rozpatrywana była sprawa mieszkańca wsi Bąkowice, gm. Sędziszów, pow. jędrzejowskiego, oskarżonego o odgrażanie się Mendlowi Senderowiczowi, celem uzyskania okupu.

Młody, bo zaledwie 21-letni szantażysta, zu ... we wsi z różnych interesujących miejscową policję „pomysłów", nie mając żadnej pracy, całemi dniami włóczył się po okolicznych wsiach i przemyśliwał nad łatwemi, a opłacającemi się „interesami".

Wszystkie pomysłowe sztuczki, mające na celu zdobycie pieniędzy, ucho dziły mu bezkarnie. Jedna z nich, ku wielkiemu jego niezadowoleniu została zakwalifikowana, jako kryminalna.

Oto młodociany przestępca rzucił się na poważniejszy „interes".

Do mieszkańca tejże wsi Mendla Senderowicza wystosował on list z pogróżkami podpalenia jego zabudowań i śmierci, w razie, gdyby ten nie zastosował się do jego żądań i nie wręczył mu w oznaczonym czasie i miejscu kwoty 50 zł. List był zakończony przestrogą że autor zemści się w razie doniesienia o tem policji.

Spokojny Senderowicz początkowo mocno się tą niezwykłą korespondencją zatrwożył, jednakże po głębszym rozmyśle postanowił o wszystkiem zameldować policji.

Policja, ma się rozumieć, szantażystę aresztowała i przekazała do dyspozycji prokuratora.

Epilog tej sprawy rozegrał się w sądzie okręgowym w Kielcach, który skazał szantażystę na 8 miesięcy więzienia

FAŁSZERZ WEKSLI.

W tym samym dniu sąd rozpatrywał sprawę mieszkańca Kielc Dawida Pomeranchbluma, oskarżonego o sfałszowanie dwuch weksli na sumy 100 i 150 zł.

P. Pomeranchblum, kupiec, handlujący po jarmarkach obuwiem i skórą, po kilku nie zupełnie udanych kalkulacjach wpadł niespodziewanie w wielkie kłopoty finansowe, z których nie był w stanie się wyślizgnąć.

Nie mając — jak twierdził — innego wyjścia z tej przykrej sytuacji postanowił sfałszować dwa weksle i nabyć za nie towar.

Nie namyślając się więc wiele, podpisał weksle nazwiskiem Hildy Rubinsztain, mieszkanki Kielc.

Za weksel wystawiony na 150 zł. nabył od szewca Natana Tannenbauma skór i obuwie, drugim zapłacił należność innemu szewcowi Szmulowi Markowiczowi.

Po upływie pewnego czasu, podczas realizowania weksli, okazało się, że podpisy są fałszywe.

Powiadomiona o fałszerstwie policja Pomeranchbluma aresztowała i sprawę przekazała władzom sądowym.

Sąd okręgowy w Kielcach skazał nie fortunnego kupca na półtora roku więzienia.

Pod gradem kamieni

padł wieśniak w obronie swego mienia.

Gospodarz w Woli Kalinowskiej Maciej Grzebinoga posiada ładny sad i dużo owoców. Przed miesiącem nad ranem przechodzili obok sadu powracający z zabawy mieszkańcy tej wsi, Wojciech Muzyk i Piotr Kowala. Nęcący widok pięknych gruszek i jabłek przyciągnął ich pożądliwe oczy... nie namyślając się wiele, przeskoczyli niski parkan i znaleźli się pod drzewem.

W tym terakcie wyskoczył gdzieś z ukrycia Grzebinoga, który prawie co noc pilnował swego mienia i usiłował natrętów odpędzić. Ale to tak łatwo nie poszło, kawalerowie uzbroili się w kamienie i niemiłosiernie zaatakowali gospodarza.

Maciej otrzymał tak silny cios kamieniem w czoło, że padł zalany krwią. Leczył się długo. Wyzdrowiał wprawdzie, lecz na czole pozostało głębokie wgłębienie, a oprócz tego odczuwa bóle głowy.

Sąd okręgowy na kadencji w Olkuszu skazał w dniu 9 bm. obydwóch sprawców po półtora roku więzienia z pozbawieniem praw. Zostali oni natychmiast uwięzieni.

Z Sosnowca.

(s) Z federacji związków byłych wojskowych. ... federacji wchodzi obecnie 8 związków zw. oficerów rezerwy, podoficerów rezerwy, legionistów, powstańców górnośląskich, inwalidów wojennych, b. wojskowych, rezerwistów i legionistów puławskich; w trakcie organizowania są związki: dowborczyków i członków b. straży wojskowej i kolejowej.

We wtorek, dnia 8 bm. odbyło się plenarne posiedzenie zarządu powiatowego federacji, który składa się z delegatów poszczególnych związków. Na posiedzeniu tem ukonstytuowano prezydjum w składzie następującym: prezes dr. Wiktor Gosiewski (zw. legionistów), vice prezes Henryk Namysłowski (zw. oficerów rezerwy), sekretarz Jerzy Strzałkowski (zw. powstańców górnośląskich), skarbnik Franciszek Dziurowicz (zw. podoficerów rez.) Przewidzianego statutem stanowiska II viceprezesa postanowiono chwilowo nie obsadzać.

Lokal federacji mieści się w Sosnowcu w szklarni, (wejście od ul. Targowej) w lokalu wspólnym ze związkiem podoficerów rezerwy i legionistów. Adres: Sosnowiec, skrzynka pocztowa 109. Dyżury sekretarjatu w poniedziałki każdego tygodnia od godz 18 do 20 tej.

(s) Wielki wiec polityczny. We wtorek, 15 bm. o godz. 7 wieczorem w sali związków na Pogoni (ul. Majacka 1). wygłosi referat poseł na sejm l. Tomaszkiewicz na temat obecnej sytuacji politycznej w kraju. Wejście na salę 20 groszy. Nie wątpliwie osoba prelegenta, jakoteż i temat referatu ściągną liczną publiczność.

(s) Zebranie kat. tow. polek. Dziś o godz. 16 w szkole im. Prausa przy ul. Kościelnej w Sosnowcu odbędzie się miesięczne zebranie kat. tow. polek (II koło).

Będą omawiane ważne sprawy, przeto zarząd uprzejmie prosi wszystkie członkinie i sympatyczki o łaskawe i punktualne przybycie.

(s) Rocznica KTP. W czwartą rocznicę założenia katolickiego towarzystwa polek odbyło się uroczyste nabożeństwo dnia 10 b. m. w kościele św. Tomasza w Pogoni.

Do uświetnienia tej uroczystości przyczynili się pp.: Krawczyk — śpiew solowy, a Pawelec i Sikorski — grą na skrzypcach, za co serdeczne „Bóg zapłać" składa im zarząd.

HRABIA MONTE CHRISTO.

97.

— Prawda, ojcze zapomniałem o tym brylancie zupełnie. Co jednak znaczy dla ludzi tych ten klejnot te raz! Byłby dla nich kroplą w morzu.

— Pamiętaj, że mogliby cię oni na proch zetrzeć jednem swem skinieniem — zawołała Karkontka.

— Jakto?.... więc do tak wielkich przyszli oni bogactw i znaczenia?

— Więc nie wam o nich nie jest wiadome, ojcze?

— Nie. Lecz bardzo pragnąłbym się dowiedzieć.

Kadrus czas jakiś milczał

— E!... odezwał się następnie — za długo byłoby o tem wszystkiem opowiadać .

— Ha! możesz milczeć przyjaciel — rzekł ksiądz najobojętniej — szanuję twoje pobudki; stanowisko twoje w tej sprawie jest stanowiskiem uczciwego człowieka, nie mów. my więc o tem. Zlecenie, jakie mi poruczono, domagało się tej formalności. Dlatego pytałem. Jeżeli jednak nie chcesz mówić, — sprzedam ten pierścień...

Mówiąc to, wyjął ponownie pudełko z klejnotem, otworzył je i po raz drugi pokazał pierścień olśnionym oczom Kadrusa.

— Pójdź, zobacz, kobieto! — zawołał na żonę oberżysta.

— Djament? — powiedziała przybliżając się Karkontka — cóż on tutaj robi?

— Więc nie nie słyszałaś?.. Pierścień ten zapisał poczciwy Dantes: ojcu swemu, Mercedes, wreszcie swym trzem jak mówił, przyjaciołom: Fernandowi, Danglarsowi i mnie. Klejnot ten wart jest piędziesiąt tysięcy franków.

Piąta część tej sumy należy się nam już bezspornie.

— Tak jest — potwierdził ksiądz — a nadto część ojca Dantesa, który zmarł. Uważam, przeto, że sumę ja ką za klejnot uzyskam, winien jestem teraz podzielić na cztery części ... Mercedes, pozosta łe trzy — trzej jego przyjaciele.

— Trzej?.... — zapytała Karkontka. I dodała ponuro: — za przyjaciół nie powinniby być uważani ci, którzy Dantesa zdradzili.

—Tak jest — dorzucił Kadrus— byłoby ohydą, gdyby za pośrednictwem księdza otrzymali oni teraz nagrodę za swą zbrodnię.

— Nie wiem o ich zbrodniach — rzekł ksiądz, chowając starannie klejnot na piersiach pod sutanną — proszę was więc tylko, byście mi do starczyli adresów: Mercedes i pozostałych dwuch przyjaciół, abym mógł najnajprędzej dokonać podziału, spełniając tym Dantesa wolę.

Pot spływał dużemi kroplami z czoła Kadrusa, gdy spostrzegł, że ksiądz wstaje z zamiarem wyjścia. I zamienił z żoną porozumiewawcze spojrzenie.

A gdy ksiądz wyszedł, aby rzucić wzrokiem na swego konia, zaczęli szeptać pomiędzy sobą:

— Cały djament mógłby należeć do nas — powiedział Kadrus.

— Tak sądzisz? odpowiedziała Karkontka.

— To nie ulega wątpliwości. Człowiek duchowny nie mógłby nas oszukiwać.

— A, rób co ci się podoba, nie chcę się w to wdawać zupełnie.

Rzekłszy to, wróciła na swe dawne miejsce, lecz cała drżąca.W tej samej chwili wrócił ksiądz.

— Cóż postanowiłeś? — zapytał.

— Opowiem wam, księże wszystko.

— Tak będzie, myślę, najlepiej — rzekł ksiądz — nie dlatego, żebym chciał koniecznie dowiedzieć się, co uważałeś za stosowne zataić przedemną, lecz że grzechem byłoby istotnie gdyby nagrodę otrzymać mieli niegodni.

— Opowiem, księże, opowiem! zaczął opowiadać.

ROZDZIAŁ IV.

Opowiadanie.

— Przedewszystkiem jednak — rozpoczął Kadrus — miałbym do księdza jedną prośbę.

— Jakąż to?

—Jeżeli kiedykolwiek zechcecie zrobić jakikolwiek użytek z wiadomości, których wam udzielę, nie zdradźcie mnie, na Boga, że to ja wam ich dostarczyłem. Osobistości, o których mówić zaraz będę, są teraz bardzo potężne. Mogliby więc mnie w każdej chwili zgnieść na proch.

— Bądź spokojny, przyjacielu, jestem kapłanem i obowiązkiem mo im jest zachować tajemnicę spowiedzi. Zaś opowiadanie twoje za spowiedź uważać będę. Weź również pod uwagę ,iż jedynym moim celem jest godnie wypełnić ostatnią wolę naszego przyjaciela. Mów więc śmiało, nie oszczędzając nikogo, lecz mów prawdę, samą prawdę tylko. Nie znam i zapewne nigdy znać nie będę osób, o których masz mówić: służę Bogu a nie ludziom; dodam wreszcie, że z klasztoru wyszedłem tylko z celem wypełnienia ostatnich rozporządzeń zmarłego, gdy obowiązek ten spełnię — wrócę natychmiast w mury klasztorne.

c. d. n.

(s) **Zamknięcie kursów spółdzielczych.** Dnia 13 października br. nastąpi uroczyste zamknięcie spółdzielczych kursów dla sklepowych, organizowanych przez radę okręg. spółdzielni spożywców okręgu Zagłębia Dąbrowskiego.

O godzinie 10 rano w sali domu ludowego w Sosnowcu wygłosi prelekcję znany z odczytów przez radjo p. Bronisław Górecki.

Następnie o godzinie 11 nastąpi zwiedzenie nowo wybudowanej spółdzielczej piekarni mechanicznej „Produkcja", oraz wspólna fotografja uczestników kursów.

Należy podkreślić, że pracownicy sklepowi, rozumiejąc znaczenie dokształcania, pomimo przeszkód atmosferycznych, pomimo znużenia wywołanego całodzienną pracą przychodzili na kursy w liczbie 50 osób nieraz z bardzo odległych miejscowości jak np. z Zagórza i z Niwki i od godziny 8 wiecz. do 10 cierpliwie wysłuchiwali wykładów.

(s) **Zarząd tow. śpiew. „Echo"** zawiadamia wszystkich członków. że lekcje śpiewu odbywają się 2 razy tygodniowo, w poniedziałki i czwartki, przy ul. Marjackiej 1, (początek punktualnie o g. 8 wiecz.)

Z uwagi na przygotowania do koncertu, który odbędzie się wkrótce, pożądany jest jaknajliczniejszy udział w lekcjach.

(s) **Z targowicy sosnowieckiej.** W ubiegłym tygodniu, t. j. od 7-go października rb. do 12-go października włącznie rb. na targowicę w Sosnowcu spędzono 2167 szt. świń.

Płacono za 1 kg. żywej wagi od zł. 2.00 do zł. 2.95. Tendencja utrzymana.

Z Będzina.

(b) **Pierwsza lekcja śpiewu.** Zarząd towarzystwa artystycznego w Będzinie zawiadamia, że pierwsza lekcja śpiewu w nowo-uzyskanym lokalu od magistratu, w szkole powszechnej przy ul. Sączewskiego 5 odbędzie się 14 b. m., t. j. jutro, dla pań o godz. 7 wiecz., a dla panów o godz. 8 wiecz.

Jednocześnie przyjmuje się zapisy do chóru nowych członków.

(b) **Zaginął chłopiec.** Zofja Pietrzyk, zamieszkała w barakach kop. „Lech", zameldowała w policji, że syn jej 11-letni Józio, wyszedł z domu w ubiegły czwartek i nie wrócił.

(b) **Otruła się esencją octową.** Onegdaj w szpitalu wenerycznym w Będzinie otruła się esencją octową przebywająca tam na kuracji prostytutka S. Galuszka, zamieszkała przy ulicy Pańskiej 46 w Sosnowcu.

Z Czeladzi.

(c) **Z tygodnia dziecka.** Na piątkowem posiedzeniu ukonstytuował się komitet, pod przewodnictwem burmistrza p. Głażewskiego, a następne posiedzenie wyznaczono na nadchodzącą środę.

(c) **Samobójstwo.** Dnia 7 b. m. w domu własnym we wsi Dębica Dolna, pow. będzińskiego, powiesił się Paweł Zmuda, lat 53, urzędnik towarzystwa górniczego „Saturn", zam. stale w Czeladzi. Przyczyną samobójstwa był rozstrój nerwowy.

Z Dąbrowy.

Święto sportowe w Dąbrowie

Dziś staraniem komisji wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego w Dąbrowie zostanie urządzone święto sportowe, z następującym programem: godz. 9 i pół rano nabożeństwo w kościele parafjalnym, godz. 10 i pół defilada oddziałów przysposobienia wojskowego, zawody kolarskie na przestrzeni Dąbrowa—Olkusz i z powrotem; o godz. 12 w pół. bieg sztafetowy dookoła Dąbrowy.

W godzinach popołudniowych dokończenie pięcioboju lekkoatletycznego-drużynowego o nagrodę wędrowną miasta Dąbrowy, mecz koszykarski pomiędzy drużynami: „Zagłębie" — „Dąbrowa" i mecz siatkówki zespołów żeńskich.

Po zawodach nastąpi rozdanie nagród.

Pięćdziesiąt procent dochodu przeznaczono na LOPP.

Miłą atrakcją święta sportowego będzie, o godz. 11 przed poł., na polach pomiędzy boiskiem sportowem i kop. Paryż, pokaz lotniczo-gazowy.

(d) **Posiedzenie rady miejskiej.** Pierwsze powakacyjne posiedzenie rady miejskiej odbędzie się dnia 15 t. j. we wtorek o godz. 7.30 wiecz. z następującym porządkiem obrad: odczytanie korespondencji; ograniczenie rezerwatu parkowego obok kop. „Flora"; uchwalenie statutu emerytalnego dla pracowników miejskich i członków zarz. miasta oraz ich rodzin; wybór opiekunów społecznych i składanie interpelacyj.

(d) **„Tydzień dziecka".** Dziś rozpoczyna się „tydzień dziecka", który trwać będzie do 20 b. m. W pierwszym dniu program zapowiada nabożeństwo w miejscowym kościele parafjalnym, poczem pochód, złożony z dziatwy szkolnej, przy dźwiękach orkiestry przejdzie ulicami miasta.

Dalej w ciągu całego tygodnia odbędą się różne imprezy jako to: akademja, wyświetlanie filmu propagandowego, zabawa, odczyty dla rodziców i pogadanki dla dzieci.

Z Zawiercia.

(z) **Z posiedzenia wydziału powiatowego.** Na ostatniem posiedzeniu wydziału zapadły następujące uchwały: ustalono plan miejsc sprzedaży alkoholu na rok 1930-ty. Na wniosek komisji drogowej postanowiono w przyszłym roku przystąpić do budowy szosy na odcinku Zawiercie — Marciszów — Mrzygłód, ogólnej długości 7 kilometrów.

Podjęta została również bardzo ważna uchwała w sprawie zabudowań w powiecie i już w najbliższych dniach mają ukazać się przepisy regulujące tę sprawę. Przyznano również cały szereg zapomóg dla niezamożnych uczniów szkół zawodowych i średnich w Zawierciu. Ogólna suma przyznanych zapomóg wynosi 2000 zł.

Pozatem załatwiono cały szereg rekursów podatkowych z gmin wiejskich.

(z) **Przyznanie pożyczki.** Miejscowy bank ludowy otrzymał z państwowego banku rolnego w Katowicach pożyczkę w wysokości 75 tys. na udzielenie kredytów dla okolicznych rolników.

(z) **Potajemny ubój.** Spisany został przez policję protokuł na Szokę Stanisława, sam. przy ul. Blanowskiej za uprawianie potajemnego uboju bydła.

(z) **Za zakłócenie spokoju** publicznego został pociągnięty do odpowiedzialności Górnikowski Władysław, zamieszkały przy ul. Kościuszki 12.

(z) **Kradzież szmelcu.** Z fabryki Hulczyńskiego nieznani sprawcy skradli 390 klgr. szmelcu, ogólnej wartości 780 zł. Policja czyni poszukiwania.

Z Olkusza.

(ol) **Przy pieczeniu ziemniaków, spalili całe gospodarstwo.** W dniu 8 bm. wieczorem dziatwa wiejska w Dąbrówce, gm. Bolesław rozpaliła sobie ognisko w pobliżu stodoły Stefana Słuszniaka i piekła ziemniaki.

W pewnej chwili, nim się spostrzeżono. ogień objął stodołę i obórkę, od której zajął się dom, kryty słomą. — Całe gospodarstwo spłonęło w krótkim czasie.

Na miejsce przybyły straże z Bolesławia, Olkusza, Lasek i Starczynowa, lecz nic uratować nie można było.

(ol) **Porachunki osobiste na jarmarku.** Na tle osobistych zatargów, wynikła bójka na targu w Olkuszu pomiędzy rzeźnikami Fiakiewiczem z Wolbromia i Tarapatem z Bolesławia.

Fiakiewicz został ugodzony w bok nożem, wskutek czego dalszą bójkę przerwano.

Ze sportu.

„SOSNOWIEC" — „ŚWIT".

Powyższe drużyny spotkają się w zawodach koleżeńskich na boisku Victorji ul. Aleja, dziś ,w niedzielę, dn. 13 października 1929 r. o godz. 15. Drużyny obie wystąpią w swych najlepszych składah, to też należy spodziewać się bardzo ciekawej walki. Rezerwy tych klubów grają o godz. 13.

Bieg „Strzały".

Drugi bieg na przełaj o puhar k. sport. »Strzała« w Sosnowcu odbędzie się w dniu 20 bm. na trasie zeszłorocznej wynoszącej 5 400 mtr.

Puhar stanowiący nagrodę przechodnią, znajduje się w posiadaniu »Strzelca« dla którego barw zdobył go w ub. roku p. Czesław Szczypiński.

Dla zwycięzców przygotowano szereg pięknych nagród. Zgłoszenia należy nadsyłać do k. s. »Strzała« w Sosnowcu, ulica 1 go maja nr: 24.

Zawody sportowe związku strzeleckiego.

Dziś o godz. 13.30 na boisku RWF. odbędą się zawody sportowe o mistrzostwo obwodu.

Wejście od 1 zł. do 20 groszy. 50 proc. zysku przeznacza się na L. O. P. P.

3.000.000 egz. **Te książki czytać będzie cała Polska!** **3.000.000 egz.**

Otwieramy 7-my sezon wydawniczy najpopularniejszego wydawnictwa książkowego

BIBLJOTEKA DOMU POLSKIEGO

którego dotychczasowy dorobek wydawniczy sięga imponującej cyfry trzech miljonów egzemplarzy. Wśród autorów swoich Bibljoteka Domu Polskiego notuje nazwiska: Bandrowski J., Barszczewski St., Cieszkowska Z,, Czeska Mączyńska M., Daniłowski G., German J., Gruszewski A., Gomulicki Wł Kiedrzyński St., Kisielewski Z., Klemens Junosza, Kraszewski J. I., Krechowiecki A., Lepecki M., Lutosławski W., Maciejowski J., Marion, Olechowski G., Ossendowski F. A., Orkan Wł., Perzyński Wł., Rapacki W., Rodziewiczówna M., Savitri, Sewer, Słoński E., Strug A., Szpyrkówna M. H., Tetmajer Przerwa K., Wierzbiński M., Winawer Br. i wielu innych, jak również cały szereg najwybitniejszych pisarzy obcych o wszechświatowej sławie

Na życzenie tych licznych tysięcy czytelników polskiej książki, których nie zadawalnia lichy druk na lichym papierze i pospolita treść książki,

BIBLJOTEKA DOMU POLSKIEGO

zmienia całkowicie typ książki i formę wydawnictwa.

Od dnia 1 października b. r. wydajemy

6 WIELKICH TOMOW POWIESCIOWYCH KWARTALNIE

(co dwa tygodnie tom), z których każdy zawiera przeszło 200 stron druku na grubym i doskonałym papierze dziełowym, w przepięknej wielobarwnej okładce

6 wielkich arcydzieł, niezmiernie ciekawych powieści, z których każda jest niezwykłem wydarzeniem dla czytelnika, 6 książek na najwyższym poziomie literackim.

Bibljoteka Domu Polskiego, jedyna dziś w Polsce tworzyć będzie najbardziej wyborowy komplet dzieł współczesnej literatury polskiej i wszechświatowej, a pozatem każdy prenumerator otrzymuje

3 BEZPŁATNE PREMJE W KWARTALE

1) Albumowe wydawnictwo na tematy popularno naukowe, ilustrowane ca 80 ilustracjami, na luksusowym papierze.
2) Obraz ścienny (autolitografja, reprodukcja barwna) w wielkim formacie 350 X 500 mm.
3) »Magazyn ilustrowany«, w którym: kobieta znajdzie wzory mód i robót ręcznych, młodzież godziwą rozrywkę z nagrodami, a wszyscy miłą i ciekawą lekturę.

Prenumerata kwartalna łącznie z przesyłką pocztową tak książek, jak i premij, jest niesłychanie niska i wygodnie rozłożona, gdyż wynosi

Zł. 12.— (dwanaście)

które można wpłacać w dwuch miesięcznych ratach na konto **P. K. O. 9779** w każdym Urzędzie Pocztowym, lub przekazem pocztowym na adres: **WARSZAWA, NOWY SWIAT 15, BIBLJOTEKA DOMU POLSKIEGO.**

OGŁOSZENIE.

F-ma Henryk Nunberg w Będzinie ul. Kołłątaja nr. 29

zawiadamia swoich klijentów, iż pełnomocnictwo udzielone Adolfowi Nunbergowi, w dniu 10 czerwca 1929 roku, przed rejentem Teodorem Szretterem w Będzinie, za nr. 780, zostało odwołane. Z uwagi na to, że dotychczasowy pełnomocnik firmy, prowadził inkasa chaotycznie— bez uwidoczniania tranzakcji w księgach firmy, — firma Henryk Nunberg, wzywa wszystkich swych klijentów — aby do dnia 20 października 1929 roku, zgłosili w biurze firmy — jakie tranzakcje zawarli ze wspomnianym p. Adolfem Nunbergiem, jako pełnomocnikiem wzywającej firmy i oświadczyli, jakie należności im przypadają, z tytułu tychże tranzakcji.

Henryk Nunberg
Będzin, ul. Kołłątaja nr. 29.

OGŁOSZENIE.

Magistrat miasta Sosnowca podaje do wiadomości, że w celu ściągnięcia należności na rzecz Dyrekcji Poczt i Telegrafów w Sosnowcu z firmy „Ster" odbędzie się publiczna licytacja dnia 17 października 1929 r. o godz. 11-ej rano przy ul. Warszawskiej nr. 6 (w podwórzu), dla sprzedaży:
60 klg. płyt ebonitowych, 18 sztuk aparatów detektorów, 1 radjoaparat 7-mio lampowy, 2 lady sklepowe, 1 szafa oszklona, 2 półki, 1 stół i 1 waga klg.
Licytacja odbędzie się w II terminie i ostatecznym.

Sosnowiec, dnia 7 października 1929 r. MAGISTRAT

UWAGA!

UWAGA! UWAGA!

Fabryka wyrobów papierowych, ksiąg buchalteryjnych, — zeszytów szkolnych, segregatorów i skoroszytów —

S. LANGER w Sosnowcu, Warszawska 10
TEL. 5-62. TEL. 5-62.

zawiadamia młodzież szkolną, że od frontu w tymże domu został otwarty **sklep detaliczny materjałów piśmiennych** w dużym wyborze. Ceny są przystępne. Dla kół opieki szkolnych — i stałych odbiorców specjalne ustępstwa. —

Choroby wyleczyc w 24 godz. jest niemożliwe

Ten, który obiecuje wyleczyć kogoś w 24 godz. jest szarlatanem. Jeżeli zgubiłeś nadzieję wyleczenia i chcesz być wyleczony, szukaj u mnie zdrowia. Posiadam dużo podziękowań wyleczonych, nawet zagraniczne. Leczę wszystkie choroby z dobrym skutkiem.

Godziny przyjęć: od 8—1 i od 6—2 w niedziele od 8—1 | MYSŁOWICE, Piaskowa nr. 48. | **S. Santura** Naturalista.

Niniejszem unieważnia się pieczęć do stemplowania mięsa zdatnego do konsumcji, skradzioną kierownikowi rzeźni w Grodźcu p. Bolesławowi Drożdżowi z napisem „Rzeźnia Publiczna Grodziec".

Sekretarz gminy (Podpis nieczytelny). Wójt gminy (Podpis nieczytelny)

DROBNE OGŁOSZENIA.

Nauka i wychowanie.

ŚLĄSKA SZKOŁA MUZYCZNA W KATOWICACH, ul. Szopena 16, tel. 136 przyjmuje jeszcze uczni cały paździer nik na rok szkolny 1929-30. Opłaty od 25 zł. miesięcznie. Dla dzieci wdów, sierot, inwalidów i robotników ulga 30 proc. Dla zamiejscowych zniżka kolejowa 75 proc.

Kursy kroju i szycia, ubrań damskich, dziecięcych, bielizny, modelowania. Zatwierdzone przez Ministerstwo Oświaty, Ireny Zaborowskiej. Zapisy uczennic codziennie Kończącym świadectwa z prawami. Sosnowiec, Piłsudskiego 13.

UCZĄC SIĘ PRAKTYCZNIE księgowości, arytmetyki, korespondencji, nauki o handlu, stenografji, pisania na maszynach, języków nowożytnych i innych przedmiotów ułatwia w nauce pracy biurowej i w handlu. Zapisy przyjmuje dyrekcja kursów Sosnowiec Konstantynów, Kamienna 6, godziny od 10 — 1 i 5 — 8. Po zdaniu egzaminu świadectwa.

NARODOWA Organizacja Kobiet w Będzinie organizuje z dniem 1 listopada b. r., w godzinach popołudniowych pomoc w odrabianiu lekcji dla dzieci szkół powszechnych. Zapisywać się można w firmie „Przyszłość", Bazar Miejski Nr. 20, a także w dniu 20 b. m. na zebraniu miesięcznem członkiń N. O. K. w lokalu przy ul. Kościuszki 20.

KONCESJONOWANA SZKOŁA pisania na maszynach czynna codziennie. Wpisy w księgarni „Polonja" Sosnowiec. Hale „Rozwoju".

Kupno i sprzedaż.

Zł. 5 — 6 POCZTÓWEK artystycznie wykonane w Zakładzie Fotograficznym M. Stelmaszczyk, Sosnowiec, Orla 4 — Telefon 6-11. Przystanek tramwajowy ul. Żeromskiego.

SZYNY BUDOWLANE i wąskotorowe drut do betonu, drut kolczasty do ogrodzenia, tregry używane, żelazo do użytku poleca tanio skład starego żelaza Weiner w Będzinie. Modrzejowska 82.

PIEC wapienny Józefa Palusińskiego i S-ka, poleca znane ze swej dobroci wapno, na miejscu i z dostawą. Ceny konkurencyjne. Sosnowiec, Środula.

ZAMIENIĘ na dom w Zagłębiu lub sprzedam gospodarstwo 8 mórg dobrej roli, 3 mórg zagajnika, 6 mórg lasu, serwitut, pastwisko, budynki obszerne nowe i inwentarz blisko Zagłębia Dąbrowskiego. Wiadomość w administracji.

KAFLE sprzedaje fabryka Ujejsce. Dojazd przez Ząbkowice.

DOBROWOLNA LICYTACJA maszyn stolarskich z motorami elektrycznemi, urządzeń stolarskich, ślusarskich, kowalskich i BUDOWLANYCH, bryczka, wozy, platforma, formy żelazne do betonów, niwelator i t. p. Do obejrzenia każdy dzień Dąbrowa - Górnicza, Sienkiewicza 11, Staniszowa. Licytacja 14 października, poniedziałek, 10 rano.

DO SPRZEDANIA samochód na chodzie karetka 4-ro osobowa. Ząbkowice obok stacji, dom Drążkiewicza

DO SPRZEDANIA tanio sklep łokciowy, galanteryjny w dobrym punkcie w Sosnowcu z powodu zmiany interesu Wiadomość w administracji.

DO ODSTĄPIENIA sklep spożywczy. Wiadomość Sosnowiec, Nowopogońska 36.

SPRZEDAM sklep spożywczy z towarem, urządzeniem i mieszkaniem. Wiadomość Sosnowiec, Będzińska 1, Struzik

DO SPRZEDANIA piwiarnia z powodu wyjazdu. Wiadomość w administracji „Expresu".

SPRZEDAM plac w Pogoni obok przystanku tramwajowego. Wiadomość Dzika 8, Śliwoń.

OTOMANY, materace, kozetki wykonuje tanio, solidnie. Raty. Raty. Tomczyk 1 Maja 14, Sosnowiec

MAGIEL korbowa w dobrym stanie do sprzedania. Dąbrowa, Królowej Jadwigi 57.

NA DZIEŃ ZADUSZNY TABLICE NAGROBKOWE estetyczne i odporne na wpływy atmosferyczne poleca D. SZAJN, Sosnowiec, ul. Warszawska Nr. 10, tel. 7-25.

PIANINO krzyżowe sprzedam tanio. Sosnowiec. Hotel Warszawski, wiadomość u zarządcy.

DO SPRZEDANIA tremo, stół dębowy, bieliźniarka. Środula, Konopnickiej 4, Gajda.

SKLEP spożywczy z towarem i mieszkaniem odstąpię bardzo tanio. Sosnowiec, Żytnia 24.

SAMOCHÓD 6-cio osobowy nadający się na półciężarówkę sprzedam tanio. Sosnowiec, Sienkiewicza 1 a.

DO SPRZEDANIA harmonja chromatyczna 3-ch rzędowa ręczna, 24 basy firmy „Leonarda". Łagisza - Bery, Grabiński.

SPRZEDAM przyrządy szewskie. Wiadomość w „Expresie" Będzin.

PARA łóżek angielskich, kredens z marmurem, umywalką z marmurem do sprzedania. Będzin, Hotel „Bristol".

MOTOCYKL „Aviel" prawie nowy lub „Besa" w dobrym stanie, sprzedam. Dąbrowa, Sobieskiego 10, Olszewski. Telefon 2-86.

DOBRA okazja z powodu wyjazdu sklep rzeźniczy, nadający się pod każdy interes, z urządzeniem i mieszkaniem składającem się z pokoju i kuchni, wraz z meblami w dobrym stanie, w miejscowości fabrycznej. Cena 3 tysiące złotych. Wiadomość w „Expresie" Będzin.

DO SPRZEDANIA futro męskie na tchórza, Będzin, Sielecka 39.

DO SPRZEDANIA bryczka. Cena 550 zł. Wiadomość Dąbrowa, Kr. Jadwigi 23

ZAKŁAD stolarski Piotr Parlicki, Sosnowiec Konstantynów, ul. Feliksa Perla 11 przyjmuje terminowe wykonanie mebli, oraz są do sprzedania różne meble.

KUPIĘ dom ze sklepem w dobrym punkcie w województwie kieleckiem do 30 tys. Zgłoszenia „Expres Zagłębia", Kielce, ul. Kilińskiego 19 pod 4.

DO SPRZEDANIA kilka szatkownic trybowych do kapusty, kocioł do wyrobu mydła, kleju, lub innych potrzeb, głęboki metr dwieście, szeroki metr, grubość blachy sześć mm., kociołek do wulkanizowania opon, dentek samochodowych, rowerowych, może być do obuwia gumowego, kaloszy, razem z formami. Sosnowiec, Ciepła 4 w warsztacie rowerowym.

SPRZEDAM nowy dom wykończony wolny i 50 prętów placu. Dąbrowa, Konopnickiej 90.

SPRZEDAM place koło Będzina i Zagórza Nowego. Wiadomość Zagórze, Kamienna 15, Tosia Franciszek.

SPRZEDAM dom ze sklepem, w dobrym punkcie handlującym, 1000 złotych, jedna ubikacja, do tego plac pod budowę, stajnia i wozownia. Wiadomość „Expres" Dąbrowa.

DO SPRZEDANIA piwiarnia w dobrym punkcie z powodu wyjazdu. Wiadomość w „Expresie".

SPRZEDAM maszynę do szycia czółenkową Singera w dobrym stanie za 100 zł. Niwka, Szosowa, dom Ludwiczka, Władysław Cebrat.

Książki szkolne używane jeszcze można nabywać w księgarni „Polonja" Sosnowiec, Hale „Rozwoju".

Skrzypce szkolne od 18 zł. poleca na raty księgarnia „Polonja" Hale Rozwoju.

Maszynę do szycia bębenkową i gabinetową z czterema szufladami i Singera bębenkową mało używaną najtaniej można kupić i na dogodnych warunkach, haftu nauczę, i czółenkową Singera za 120 zł. Sosnowiec, Naturowicza 20 w Targu Sieleckim Harlak.

Posady i prace.

POSADĘ najłatwiej otrzymasz ukończywszy najlepszą szkołę samochodową Inż. Klebera (d. Tuszyński) Sosnowiec, ul. Warszawska 22. Nauka rano lub wieczorem. Sześciocylindrowe samochody. Prawo jazdy zapewnione. Wpłaty ratami. Zapisy codziennie.

POTRZEBNY uczeń fryzjerski na dokończenie praktyki. Zgłaszać się Placek, Niemce.

POTRZEBNA bufetowa restauracyjna zaraz. Wiadomość Bufet II klasy w Sosnowcu.

OSOBA inteligentna, znająca się na kuchni, uczciwa, z dobremi świadectwami, poszukuje miejsca do zarządu domem, lub pensjonatem. Zgłoszenia do administracji pod „Inteligentna".

ROBOTNIC kwalifikowanych na standarki, kettelmaszyny i szpulmaszyny poszukuje Pierwsza Sosnowiecka Pończoszarnia, w Sosnowcu, przy ul. Dekerta 13.

DAM 400 złotych temu panu u którego dokończę praktyki rzeźniczo - masarskiej. Łaskawe zgłoszenia do administracji „Expresu Zagłębia" w Sosnowcu pod „Praktykant"

PRZYJMUJĘ zdolne panienki do nauki: szycia, kroju i modelowania. Walcownia Hrabia Renard Nr. 6 m. 3, Malinówna.

POTRZEBNI chłopcy do terminu Zakład stolarski Sosnowiec, Będzińska 40 Makarewicz.

ROZNOSICIELE GAZET UCZCIWI znajdą pracę w „Expresie Zagłębia" w Kielcach, ul. Kilińskiego 19. Zgłaszać sie z rodzicami.

POTRZEBNI: czeldnik szewski i podręczny na dobrych warunkach. Wiadomość Sosnowiec, ul. Tabelna Nr. 16.

INTELIGENTNA gospodyni może się zgłosić listownie do „Expresu Zagłębia" Będzin pod „Nr. 838".

POTRZEBNA panienka do sklepu, pierwszeństwo mają z praktyką. Wiadomość Będzin, Sączewska 25 w księgarni

POTRZEBNY chłopiec od lat 17 do Hotelu „Bristol" Będzin.

WOLNE MIEJSCA na dzień 14 października 1929 r.: Cieśli budowlanych 5 Górników 20, Robotników kopalnianych 100. Robotników zwykłych 100, Pomocy stolarskiej maszynowej 3, Parobek 1, Furman 1, Robotnic rolnych 20, Służby domowej 20. Zgłaszać się do P. U. P. P. w Sosnowcu.

POTRZEBNI chłopcy do piekarni. Wiadomość Sosnowiec, Piłsudskiego 25, Peucker.

POTRZEBNY czeladnik stolarski. Sosnowiec Pogoń, Majowa 6, Bielecki.

LOKALE

DO WYNAJĘCIA 2 pokoje z kuchnią II piętro. Sosnowiec Pogoń, Będzińska 12.

PRZYJMĘ jednego lub dwuch panów do umeblowanego pokoju. Wiadomość w administracji „Expresu".

PRZYJMĘ na mieszkanie dwuch panów lub małżeństwo. Sosnowiec, Pańska Nr. 14, Tuszyńska.

DO WYNAJĘCIA mieszkanie, trzy pokoje z kuchnią. Wiadomość Będzin, Sielecka 21.

LOKAL w dobrym punkcie do wynajęcia pod restaurację, skład wódek, lub prywatne mieszkanie na prowincji. Wiadomość, Sosnowiec, J. Hlawski.

MIESZKANIE do wynajęcia 3 pokoje z kuchnią, nadające się na sklep. Wiadomość w adm. „Expresu Zagłębia".

PRZYJMĘ 2 — 3 panów do 2 pokoi umeblowanych z osobnem wejściem. Wiadomość Sosnowiec, Pszenna 6, Łudzik.

PRZYJMĘ 2-ch panów na mieszkanie Pokoik z oddzielnem wejściem. Sosnowiec, Wiejska 27

Dwa pokoje, przedpokój z kuchnią na parterze z światłem elektrycznem, do wynajęcia. Wiadomość: Sosnowiec, Grabowa 8 u gospodarza.

Zgubione dokumenty

BREJDAK Piotr zgubił kartę demobilizacji wydaną przez P. K. U. Sosnowiec.

HARAZIM Stanisław zagubił kartę powołania wydaną przez P. K. U. Będzin.

PRZYBYŁO Eleonora zgubiła książeczkę kasy chorych wydaną w Sosnowcu.

BARANOWSKI Edward zgubił książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U Sosnowiec.

WAJSBROT Majer zgubił paszport wydany w Będzinie i książkę wojskową wydaną przez P. K. U. Sosnowiec.

SZNAJDER Tomasz zgubił książkę wojskową wydaną przez P. K. U. Ostrów - Łomżyński.

RÓŻNE.

OSTRZEGAM panią Felicję Leśniewską i jej córkę Zofję zamieszkałe w Sosnowcu przy ul. Piłsudskiego 37 by nie rozsiewały oszczerstw na mą córkę w przeciwnym razie sprawę skieruję na drogę sądową. Wacław Jasiński. Sosnowiec, Piłsudskiego 112.

POTRZEBNY jazzband na niedzielę, t. j. 13 b. m. od 15 — 24. Zgłoszenia Będzin, Sączewska Nr. 25, Bartnik.

ZAGINĘŁA suka wilczura. Znalazcę uprasza się o odprowadzenie Sosnowiec Pszenna 6, Łudzik.

TYSIĄCE chorych na katar żołądka, wzdęcie, kurcze, bóle, niestrawność, brak apetytu, ogólne osłabienie, et cetera, odzyskało zdrowie, używając zioła sławnego na cały świat Dr. Dietla, Profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego. Żądajcie bezpłatnej broszury pouczającej. Adres: Liszki — Apteka.

Wydawca: Helena Monsiorska. Druk. »Expres Zagłębia« Sosnowiec, ul. Teatralna 1. tel. 4 94